

UMUT JOURNAL

www.umutjournal.com

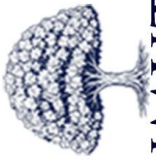
VOLUME 2 / ISSUE 1 / MARCH 2026

Cilt 2 / Sayı 1 / Mart 2026

Uluslararası Hakemli Dergi
International Peer-Reviewed Journal

ISSN: 3062-3073

UMUT JOURNAL

Uluslararası Multidisipliner Tespitler Dergisi
International Journal Of Multidisciplinary Findings

CİLT / VOLUME 2

SAYI / ISSUE 1

MARCH 2026

"Bilgi, uçsuz, bucaksız ve kıyısız bir denizdir."

Mevlana

"Umutumuz bu denizde küçük bir kum tanesi olabilmektir."

Umut Journal

"Knowledge is an endless, vast and shoreless sea."

Rûmî

"Our hope is to be a tiny grain of sand in this sea."

Umut Journal

www.umutjournal.com

ISSN: 3062-3073

UMUT JOURNAL

UMUT

Uluslararası Multidisipliner Tespitler Dergisi

Uluslararası Hakemli Dergi

Cilt 2, Sayı 1 – Mart 2026

ISSN: 3062-3073

INJOMU

International Journal of Multidisciplinary Findings

International Peer-Reviewed Journal

Volume 2, Issue 1 – March 2026

ISSN: 3062-3073

Bu dergideki tüm makaleler turnitin programında taranmıştır.
All articles in this journal have been scanned in the turnitin programme.

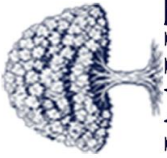
Yayımlanan makalelerde Araştırma ve Yayın Etiğine riayet edilmiş; COPE (Committee on Publication Ethics)'un Editör ve Yazarlar için yayımlanmış olduğu uluslararası standartlar dikkate alınmıştır.

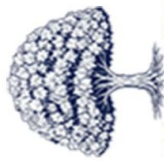
Research and Publication Ethics have been respected in the published articles; the international standards published by COPE (Committee on Publication Ethics) for Editors and Authors have been taken into consideration.

UMUT JOURNAL

Uluslararası Multidisipliner Tespitler Dergisi
International Journal Of Multidisciplinary Findings

KÜNYE

UMUT JOURNAL

Uluslararası Multidisipliner Tespitler Dergisi
International Journal Of Multidisciplinary Findings

İNDEKSLER
INDEXES

UMUT
JOURNAL

İNDEKSLER / INDEXES

Yılda iki kez, **Mart** ve **Eylül** aylarında yayınlanmakta olup, her bir sayı, alanında uzman (Doktor, Doçent, Profesör) hakemler tarafından titizlikle değerlendirilen özgün çalışmaları içermektedir. Dergi, multidisipliner alanlarda özgün araştırmalar, incelemeler ve eleştiriler yayınlamayı amaçlayan hakemli, uluslararası bir akademik dergidir. Dergimiz, Antropoloji, çeviribilim, dilbilim, filoloji, diş hekimliği, eczacılık, edebiyat ve kültürel miras, eğitim bilimleri, ekonomi, güzel sanatlar, halk bilimi, hukuk, İlahiyat, iktisadi ve idari bilimler, mimarlık, müzik, örgütsel davranış ve liderlik, psikoloji, sağlık bilimleri, sosyal bilimler, tıp, turizm ve işletme, uluslararası ilişkiler, yönetim bilimleri ve diğer ilgili disiplinlerdeki güncel bilgileri, teorik çerçeveleri ve uygulama örneklerini akademik camiaya sunmayı hedeflemektedir.

*It is published twice a year, in **March** and **September**, and each issue contains original studies that are meticulously evaluated by referees who are experts in their fields (Doctor, Associate Professor, Professor). The journal is a peer-reviewed, international academic journal that aims to publish original research, reviews and criticism in multidisciplinary fields. Our journal aims to present current information, theoretical frameworks, and application examples in Anthropology, translation studies, linguistics, philology, dentistry, pharmacy, literature and cultural heritage, educational sciences, economics, fine arts, folklore, law, theology, economic and administrative sciences, architecture, music, organizational behavior and leadership, psychology, health sciences, social sciences, medicine, tourism and business, international relations, management sciences, and other related disciplines to the academic community.*

CİLT | VOLUME 2

/ SAYI | ISSUE 1

/ MART | MARCH 2026

YAYIN DİLİ / PUBLICATION LANGUAGE

Türkçe - İngilizce / Turkish - English

İMTİYAZ SAHİBİ - YAYINCI | PROPRIETOR - PUBLISHER

Emine Şanda

TASARIM | DESING

Oresoft Yazılım Ltd. Şti.

YÖNETİM YERİ VE YAZIŞMA ADRESİ**MANAGEMENT CENTER AND COMMUNICATION**

www.umutjournal.com

editor@umutjournal.com

info@umutjournal.com

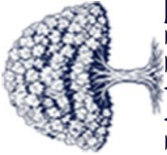
Sırrı Çelik Bulvarı No: 4 Kat: 9/124 Çekmeköy / İstanbul / Türkiye

UMUT JOURNAL'de yer alan makalelerdeki görüşler, bu görüşlerden doğabilecek hukuki ve cezai sorumluluklar, varsa yazım eksiklikleri ve hataları makale sahiplerine ait olup Uluslararası Multidisipliner Tespitler Dergisi'ni - UMUT JOURNAL'i bağlamaz.

The opinions in the articles in UMUT JOURNAL, the legal and criminal responsibilities that may arise from these opinions, and the spelling deficiencies and errors, if any, belong to the article owners and do not bind the International Journal of Multidisciplinary Findings - UMUT JOURNAL.

Bu dergide yayımlanan eserlerin telif hakları yazarlarına aittir. Bu nedenle Uluslararası Multidisipliner Tespitler Dergisi (UMUT JOURNAL) yazarlardan hakem değerlendirme ücreti talep etmez ve makalesi yayımlanan yazarlara ödeme yapmaz. Makaleler, Creative Commons Atıf-Gayriticari 4.0 (CC BY-NC) Uluslararası Lisansı ile lisanslanmıştır. Lütfen yazar ile iletişime geçmek için iletişim bilgilerinin yer aldığı eserin ilk sayfasına bakınız.

The copyrights of the works published in this journal belong to their authors. For this reason, the International Journal of Multidisciplinary Findings (UMUT JOURNAL) does not demand a peer review fee from the authors and does not pay the authors whose articles are published. Articles are licensed under the Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 (CC BY-NC) International Licence. Please see the first page of the manuscript for contact information to contact the author.

UMUT
JOURNAL

BAŞ EDİTÖR / EDITOR IN CHIEF

Assist. Prof. Dr. Mehmet Nuri Şanda *Ardahan University - Ardahan - Türkiye*

EDİTÖRLER / EDITORS

Assist. Prof. Dr. Hatice Ertürk *Ardahan University - Ardahan - Türkiye*

Assist. Prof. Dr. Doğan Gün *Mersin University - Mersin - Türkiye*

İNGİLİZCE DİL EDİTÖRLERİ / ENGLISH LANGUAGE EDITORS

Assoc. Prof. Dr. Fatma Köprülü *Near East University - Nicosia - TRNC (Cyprus)*

Assist. Prof. Dr. Bashir Saade *University of Stirling - Scotland - United Kingdom (UK)*

TÜRKÇE DİL EDİTÖRÜ / TURKISH LANGUAGE EDITOR

Prof. Dr. Mustafa Yeniasır *Near East University - Nicosia - TRNC (Cyprus)*

Assist. Prof. Dr. Hatice Veli *Istanbul Gelisim University - Istanbul - Türkiye*

ALAN EDİTÖRLERİ / AREA EDITORS

ANTROPOLOJİ / Anthropology

Prof. Dr. Antonella Minelli *University of Molise - Molise - Italy*

ÇEVİRİBİLİM, DİLBİLİM, FİLOLOJİ / Translation Studies, Linguistics, Philology

Prof. Dr. Natalia Luchianciuc *B.P. Hasdeu State University - Moldova*

Assoc. Prof. Dr. Jozef Stefcik *University of Economics in Bratislava - Bratislava - Slovakia*

ECZACILIK / Pharmacy

Assist. Prof. Dr. Güner Ekiz Dinçman *Near East University - Nicosia - TRNC (Cyprus)*

EDEBİYAT VE KÜLTÜREL MİRAS / Literature and Cultural Heritage

Assist. Prof. Dr. Sandra Guglielmi *University of Molise - Molise - Italy*

EĞİTİM BİLİMLERİ VE PEDAGOJİ / Educational Sciences and Pedagogy

Prof. Dr. Kulash Mamirova *Kazakh National Women's Teacher Training University - Kazakhstan*

EKONOMİ, İKTİSAT, İŞLETME / Economics, Political Economy, Business Administration

Assoc. Prof. Dr. Martin Gress *University of Economics in Bratislava - Bratislava - Slovakia*

Assoc. Prof. Dr. Roşca-S. Liudmila *B.P. Hasdeu State University - Moldova*

HALK BİLİMİ / Folklore

Prof. Dr. Burak Gökbulut *Near East University - Nicosia - TRNC (Cyprus)*

HUKUK / Law

Assist. Prof. Dr. Ieva Zentelyte *Mykolas Romeris University - Vilnius - Lithuania*

MİMARLIK / Architecture

Assoc. Prof. Dr. Çilen Erçin *European University of Lefke - Lefke - TRNC (Cyprus)*

MÜZİK - SANAT / Music - Art

Prof. Dr. Katarina Eric *University of Kragujevac - Kragujevac - Serbia*

ÖRGÜTSEL DAVRANIŞ, YÖNETİM, LİDERLİK / Organisational Behaviour, Management, Leadership

Assist. Prof. Dr. Cemile Şeker *Near East University - Nicosia - TRNC (Cyprus)*

PSİKOLOJİ / Psychology

Prof. Dr. Rejep Rejepov *Cyprus Aydin University - Kyrenia - TRNC (Cyprus)*

SAĞLIK BİLİMLERİ / Health Sciences

Assoc. Prof. Maral Kargin *European University of Lefke - Lefke - TRNC (Cyprus)*

SOSYAL BİLİMLER / Social Sciences

Assist. Prof. Dr. Yaroslav Pylypchuk *National Pedagogical Dragomanov University - Kyiv, Ukraine*

SOSYOLOJİ / Sociology

Assist. Prof. Dr. Kateryna Bannikova *Kharkiv University of Humanities - Kharkiv - Ukraine*

TIP / Medicine

Prof. Dr. Gülay Durmuş Altun *Girne American University - Girne - TRNC (Cyprus)*

TURİZM VE İŞLETME / Tourism and Management

Assist. Prof. Dr. Özlem Uzunsaf *Near East University - Nicosia - TRNC (Cyprus)*

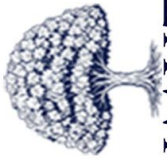
ULUSLARARASI İLİŞKİLER / International Relations

Prof. Dr. A. İnci Sökmen Alaca *Istanbul Arel University - Istanbul - Türkiye*

EDİTÖR KURULU
BOARD EDITORS

UMUT JOURNAL
Uluslararası Multidisipliner Tespitler Dergisi
International Journal Of Multidisciplinary Findings

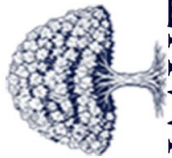
UMUT JOURNAL

BİLİM KURULU / SCIENCE BOARD

Prof. Dr. Peter Benjamin Golden	<i>Rutgers, The State University of New Jersey - USA</i>	
Prof. Dr. Nazife Aydınoglu	<i>International Final University - Kyrenia - TRNC (Cyprus)</i>	
Prof. Dr. Kateryna G. Mykhaylyova	<i>Kharkiv University of Humanities - Kharkiv - Ukraine</i>	
Prof. Dr. Rabije Murati	<i>University of Tetovo - Tetova - Republic of North Macedonia</i>	
Prof. Dr. Mirzana Pasic-Kodric	<i>International University of Sarajevo - Bosnia and Herzegovina</i>	
Prof. Dr. Liailia Mingazova	<i>Kazan Federal University - Kazan - Russian Federation</i>	
Prof. Dr. Aşkın Kiraz	<i>Near East University - Nicosia - TRNC (Cyprus)</i>	
Prof. Dr. Nadiia Stezhko	<i>Kyiv National Economic University - Kyiv - Ukraine</i>	
Prof. Dr. A. Nurdan Atamtürk	<i>University of Kyrenia - Kyrenia - TRNC (Cyprus)</i>	
Prof. Dr. Zhyldyz Urmanbetova	<i>Kyrgyz-Turkish Manas University - Bishkek, Kyrgyz Republic</i>	
Prof. Dr. Mehtap Tiryakioğlu	<i>Near East University - Nicosia - TRNC (Cyprus)</i>	
Prof. Dr. Elçin İbrahimov	<i>Karabakh University - Xankendi - Azerbaijan</i>	
Assoc. Prof. Dr. Behçet Varışlı	<i>International Final University - Kyrenia - TRNC (Cyprus)</i>	
Assoc. Prof. Dr. Eva Jancikova	<i>University of Economics in Bratislava - Bratislava - Slovakia</i>	
Assoc. Prof. Dr. Artea Panajotovic	<i>Alfa BK University - Belgrade, Serbia</i>	
Assoc. Prof. Dr. Jolita Dudaite	<i>Mykolas Romeris University - Vilnius - Lithuania</i>	
Assoc. Prof. Dr. Richard Szanto	<i>University of Szeged - Szeged - Hungary</i>	
Assoc. Prof. Dr. Saida Quliyeva	<i>Baku State University - Baku - Azerbaijan</i>	
Assoc. Prof. Dr. Dragica Zugic	<i>University of Donja Gorica - Podgorica - Montenegro</i>	
Assoc. Prof. Gabriela Dubcova	<i>University of Economics in Bratislava - Bratislava - Slovakia</i>	
Assist. Prof. Dr. Andreja Mihailovic	<i>University of Montenegro - Podgorica - Montenegro</i>	
Assist. Prof. Dr. Radka Stolarikova	<i>Czech University of Life Sciences Prague - Czechia</i>	

BİLİM KURULU
SCIENCE BOARD

UMUT JOURNAL
Uluslararası Multidisipliner Tespitler Dergisi
International Journal Of Multidisciplinary Findings

UMUT
JOURNAL

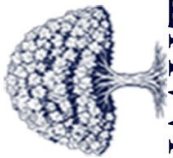
HAKEM LİSTESİ / LIST OF REVIEWERS

- Prof. Dr. Halil Tokcan** *Gazi University – Ankara – Türkiye*
<https://orcid.org/0000-0002-0312-2471>
- Prof. Dr. Ela Ayşe Köksal** *Niğde Ömer Halisdemir University - Niğde – Türkiye*
<https://orcid.org/0000-0001-7309-1458>
- Prof. Dr. Mehmet Çağlar** *European University of Lefke - Lefke – TRNC*
<https://orcid.org/0000-0001-8288-445X>
- Prof. Dr. Ahmet Güneyli** *European University of Lefke - Lefke – TRNC*
<https://orcid.org/0000-0002-2168-1795>
- Prof. Dr. Niginahon Shermuhamedova** *National University of Uzbekistan, Toshkent – Uzbekistan*
<https://orcid.org/0000-0001-6887-2479>
- Prof. Dr. Seitalieva Gulmiza** *International University of Kyrgyzstan*
<https://orcid.org/0000-0002-0498-4591>
- Assoc. Prof. Dr. Adem Çakır** *SBÜ Çanakkale M.Akif Ersoy Devlet Hastanesi – Türkiye*
<https://orcid.org/0000-0002-4966-4882>
- Assoc. Prof. Dr. Hamit Çelik** *Buhara Hastanesi - Erzurum – Türkiye*
<https://orcid.org/0000-0002-8654-2518>
- Assoc. Prof. Dr. Murat Fidan** *Kastamonu University - Kastamonu – Türkiye*
<https://orcid.org/0000-0002-4492-4446>
- Assoc. Prof. Dr. Asil Kaya** *Ardahan University- Ardahan – Türkiye*
<https://orcid.org/0000-0003-2593-5622>
- Assist. Prof. Dr. Elif Yeşiltepe Turşucu** *Ardahan University - Ardahan – Türkiye*
<https://orcid.org/0000-0001-6667-6925>
- Assist. Prof. Dr. Aysel Fedai** *Mardin Artuklu University - Mardin – Türkiye*
<https://orcid.org/0000-0002-7995-4194>

HAKEM LİSTESİ
LIST OF REVIEWERS

UMUT JOURNAL

Uluslararası Multidisipliner Tespitler Dergisi
International Journal Of Multidisciplinary Findings

UMUT JOURNAL, multidisipliner bilim ve inovasyon alanında özgün araştırmalar, incelemeler ve eleştiriler yayınlamayı amaçlayan uluslararası hakemli akademik bir dergidir. UMUT JOURNAL Türkiye, Amerika Birleşik Devletleri, İngiltere, Azerbaycan, Bosna Hersek, İtalya, Kazakistan, Kırgızistan, KKTC, Litvanya, Macaristan, Makedonya, Montenegro, Rusya Federasyonu, Sırbistan, Slovakya ve Ukrayna'dan farklı disiplinlere mensup akademisyenleri bir araya getirmiştir.

Amaç

UMUT JOURNAL (Uluslararası Multidisipliner Tespitler Dergisi - *International Journal of Multidisciplinary Findings*), dünyanın dört bir tarafındaki araştırmacılara çalışma sonuçlarını paylaşıp tartışabilecekleri açık erişimli akademik bir zemin sunmaktadır. Dergi, multidisipliner alanlarda özgün araştırmalar, incelemeler ve eleştiriler yayınlamayı amaçlayan uluslararası akademik hakemli bir akademik dergidir. Eleştirel bakış açılarını teşvik eden dergi, farklı disiplinlere mensup bilim insanlarının bilimsel niteliği yüksek çalışmalarını yayınlarak alanındaki bilgi birikimine katkıda bulunmayı hedeflemektedir.

Kapsam

UMUT JOURNAL, yılda iki kez, Mart ve Eylül aylarında yayınlanmakta olup, her bir sayı, alanında uzman (Doktor, Doçent, Profesör) hakemler tarafından titizlikle değerlendirilen özgün çalışmaları içermektedir. Dergi, multidisipliner alanlarda özgün araştırmalar, incelemeler ve eleştiriler yayınlamayı amaçlayan hakemli, uluslararası bir akademik dergidir. Dergimiz, Antropoloji, Arkeoloji, Eczacılık, Eğitim Bilimleri, Ekonomi, Diş Hekimliği, Hukuk, İletişim, İlâhiyat, İngiliz Dili ve Edebiyatı, İstatistik, Mimarlık, Muhasebe, Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik, Sanat ve Tasarım, Sosyal Bilimler, Uluslararası İlişkiler, Turizm, Tıp ve diğer ilgili disiplinlerdeki güncel bilgileri, teorik çerçeveleri ve uygulama örneklerini akademik camiaya sunmayı hedeflemektedir. UMUT JOURNAL, özgün ve alanlarına katkı sunan araştırma ve inceleme makaleleri, araştırma notu, tenkitli metin neşri ve tercümeleeri, kitap ve bilimsel etkinlik kritikleri, doktora tez özetleri, derleme, çeviri, kısa rapor, teknik not, söyleşi ve biyografi türünde kaleme alınmış çalışmaları kabul etmektedir. Dergi, kültürel içgörüler, metodolojik yenilikler ve teorik gelişmeleri araştıran ve disiplinlerarası akademik tartışmalara katkı sağlayan çalışmaları teşvik eder.

Yayımlanma Ayları

UMUT JOURNAL, **Mart – Eylül** aylarında yayımlanır.

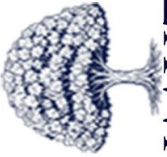
ACIK ERİŞİM POLİTİKASI

UMUT JOURNAL (Uluslararası Multidisipliner Tespitler Dergisi - *International Journal of Multidisciplinary Findings*) editörleri, yazarları ve hakemleri, Yayın Etiği Komitesi (COPE) ve Açık Erişim Dergiler Dizini (DOAJ) tarafından belirlenen "Akademik Yayıncılıkta Şeffaflık İlkeleri ve En İyi Uygulamalar"a bağlı kalarak, etik standartlarla uyumlu yayıncılık yapmayı taahhüt eder. Yayımlanan makalelere ücretsiz erişim sağlanır ve bilimsel araştırmaların geniş kitlelere ulaşması hedeflenir.

UMUT JOURNAL, "Libre Açık Erişim" politikasını benimser. İçeriği okura ücretsiz sunar. Okurlar, ticari amaç haricinde, yayıncıdan izin almadan makaleleri okuyabilir, indirebilir, kopyalayabilir ve link sağlayabilir. UMUT JOURNAL, Budapeşte Açık Erişim Girişimi'ni ve Açık Erişim Akademik Yayıncılar Derneği'ni (OASPA) destekler. Yayımlanan makaleler, Creative Commons Atıf-Gayriticari 4.0 (CC BY-NC 4.0) Lisansı ile lisanslanır. Bu lisans, kaynak göstermek şartıyla makalelerin çoğaltılmasına ve paylaşılmasına izin verir. Açık erişim, disiplinler arası iletişimi kolaylaştırır ve şeffaf bir değerlendirme süreci sunar.

LİSANS

UMUT JOURNAL, (*Uluslararası Multidisipliner Tespitler Dergisi - International Journal of Multidisciplinary Findings*)'de yayımlanan tüm açık erişimli çalışmalar **Creative Commons Atıf-GayriTicari 4.0 Uluslararası Lisans (CC BY-NC 4.0)** ile lisanslıdır.

UMUT
JOURNAL

ARŞİV POLİTİKASI

UMUT JOURNAL (Uluslararası Multidisipliner Tespitler Dergisi - International Journal of Multidisciplinary Findings)'de yayımlanan tüm çalışmalar derginin kendi web sitesinde yazar ve araştırmacıların faydalanması amacıyla arşivlenmektedir. Dergide yayımlanan tüm makalelere ait üst veriler ve tam metinler XML ve .pdf formatında 3. parti bulut bir sunucuda erişime kapalı bir şekilde saklanmaktadır. ZENODO aracılığıyla tüm makaleler (.pdf) formatında ZENODO sunucularında saklanmakta ve makaleye verilen doi numaralarıyla erişime sunulmaktadır. UMUT JOURNAL - Zenodo topluluk bağlantısına buradan ulaşabilirsiniz. Dergide yayımlanan tüm makaleler Türkiye Cumhuriyeti Kültür ve Turizm Bakanlığına bağlı Milli Kütüphane bünyesindeki EYDES SİSTEMİ'ne yüklenmekte ve orada depolanmaktadır. <https://www.millikutuphane.gov.tr/page/eydes>

DOI KULLANIMI

DOI, alıntılama yapmak ve elektronik dokümanlara bağlantı vermek için kullanılabilir. DOI, elektronik yayımlamanın başlangıcında yayımcı tarafından belgelere atanan, alfa- nümerik seritlerden oluşur ve benzersizdir. Atanan DOI hiçbir şekilde değişmez. Bu sebeple, bir dokümandan alıntılama yapmak için uygun bir araçtır.

UMUT JOURNAL (ISSN: 3062-3073), yazarlara, bir makalenin kendi kendine arşivleme (yazarın kişisel web sitesi) ve/veya yayımlandıktan sonra kurumsal bir havuzda arşivleme için bir makalenin (yayıncı pdf) nihai yayımlanmış sürümünün kullanılmasına izin verir.

İNTİHAL POLİTİKASI

UMUT JOURNAL'e gönderilen tüm çalışmalar *Turnitin İntihal Tespit Programı* ile taranmaktadır. Makalelerin intihal (benzerlik) oranı en fazla % 20 olmalıdır. Bu oranı geçen makaleler reddedilerek yazar(lar)ına iade edilir. Raporda makalelerin tek bir kaynağa benzeşim oranı %10 ve üzeri olamaz. Benzerlik oranı %20'in altında olsa da sorun görülen makalelerin değerlendirme süreci sonlandırılır. Tezden üretilen makalelerde benzerlik oranı % 30'u geçemez.

TELİF HAKKI

UMUT JOURNAL, Committee on Publication Ethics (COPE) ve ICMJE (International Committee of Medical Journal Editors) yayın etiği ilkelerini benimsemiştir. Yazarlar, çalışmalarını derginin online sistemine yüklerken - maddeleri aşağıda zikredilmiş- "Telif Hakkı Anlaşması Formunu" imzalayıp eklemelidir. Yayımlanan makalenin telif hakları yazar(lar)ına aittir. Yazar(lar)ın veya varsa yazar işveren(ler)inin telif ve fikri mülkiyet hakları saklıdır. Yazar(lar), çalışmayı yayınlaması ve orijinal yayıncı olarak tanımlaması için Uluslararası Multidisipliner Tespitler Dergisine - (UMUT JOURNAL)'e - yetki verir. Yazar(lar), orijinal yazar(lar)ı ve alıntı ayrıntıları tanımlandığı sürece, herhangi bir üçüncü kişiye makaleyi özgürce kullanma hakkı verir. Makale ilgili tüm ticari haklar, yazar(lar)a aittir.

GİZLİLİK BİLDİRİMİ

Editör, değerlendirme sürecinde gizliliği korumalıdır. Yazarların çalışmaları, hakemlere ve yayın ekibi dışında hiçbir kişiye açıklanmamalıdır. Hakem raporları da gizli tutulmalı ve yalnızca ilgili kişilerle paylaşılmalıdır.

Katılımcıların Gizliliği ve Saygılığı:

* Araştırma katılımcılarının sağladığı bilgilerin gizliliği korunmalıdır. Katılımcıların özerkliği ve saygılığı, araştırma tasarımında gözetilmelidir.

* Araştırma katılımcıları gönüllü olarak yer almalı ve herhangi bir zorlama altında olmamalıdır. Katılımcıların zarar görmesinden kaçınılmalıdır; araştırma, katılımcıları riske sokmayacak şekilde planlanmalıdır.

ÜCRET POLİTİKASI

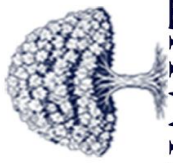
UMUT JOURNAL yazarlardan gönderim bedeli, makale işleme bedeli, yayım ve basım ücreti gibi isimler altında **hiçbir ücret almamaktadır. Makale yayınlamak için de yazarlara ödeme yapılmamaktadır.**

UMUT JOURNAL, araştırmacı, kütüphane veya okuyucudan yayınlanan elektronik makalelere erişim için hiçbir abonelik ve ücret talep etmeyeceğini taahhüt eder.

DERGİ HAKKINDA
ABOUT THE JOURNAL

UMUT JOURNAL

Uluslararası Multidisipliner Tespitler Dergisi
International Journal Of Multidisciplinary Findings

ETİK İLKELER VE YAYIN POLİTİKASI

UMUT JOURNAL (*Uluslararası Multidisipliner Tespitler Dergisi* – *International Journal of Multidisciplinary Findings*), **Committee on Publication Ethics (COPE)**, ICMJE (International Committee of Medical Journal Editors) yayın etiği ilkelerini benimsemiştir. **Directory of Open Access Journals (DOAJ)** ve **Yükseköğretim Kurulu Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönetmeliği** tarafından yayınlanan Ulusal ve Uluslararası Etik Yayıncılık İlkeleri'ni benimsemiştir.

Editör ve Bilim / Yayın Kurulu Üyelerinin Dergide Makale Yayınlama Politikası

- Derginin içeriğinin çeşitliliğini korumak ve diğer yazarlara daha fazla fırsat tanımak amacıyla derginin yayıncısı, baş editörü, editörleri, alan editörleri, yayın ve bilim kurulu üyeleri dergiye yayınlanmak üzere her yıl en fazla 1 (bir) makale gönderebilir.
- Her sayıda, dergi yönetiminden en fazla 2 (iki) kişinin makalesi yayınlanabilir. Daha fazlası yayınlanamaz. Daha fazla bilgi için <https://umutjournal.com/etik-kurallari/>

DEĞERLENDİRME SÜRECİ

Ön Değerlendirme Süresi: Ön değerlendirme süreci 15 gün içinde tamamlanmaktadır. Ön değerlendirme sürecinden başarıyla geçen makaleler için hakem süreci başlatılmaktadır.

Çift Kör Hakem Süreci: Dergimiz çift kör hakem süreci yürütmektedir. Hakemlerin yazarlarla aynı kurumdan olmamalarına özen gösterilmektedir. Hakem ve yazarların isimleri titizlikle saklanmakta ve hiçbir şekilde açıklanmamaktadır. Hakem Kurulu her sayıda değişmekte ve yazıların konusuna göre oluşturulmaktadır. Multidisipliner nitelikli yazıların hakemleri ilgili oldukları alanlara göre belirlenmektedir.

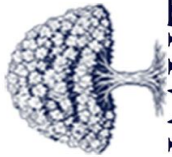
Hakem Ataması ve Karar: Makalenin alanına göre ilk aşamada iki hakem tayin edilmektedir. Gelen raporlar doğrultusunda editör incelemesini yapmakta ve bir karara varmaktadır. Editör gerekli görürse ilave hakem görüşüne başvurabilmektedir. Bir ret ve bir majör/minör revizyon veya kabul kararı verilmesi halinde editör üçüncü bir hakem görüşüne gerek duymadan kendi değerlendirmesini yaparak makale hakkında karar alabilir. Editör bu kararının gerekçesini yazar(lar)a bildirir. Daha fazla bilgi için <https://umutjournal.com/degerlendirme-sureci/>

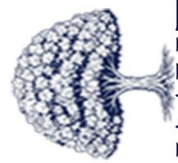
MAKALENİN SAYFA TASARIMI

- Makalenin tümü Cambria yazı fontu ile A4 kağıt boyutunda yazılmalıdır.
- Sayfa yapısı olarak sağ, sol, alt ve üst kısımlardan 2,54 cm kenar boşluğu bırakılmalıdır.
- Satır aralıkları 1,15 cm şeklinde ayarlanmalıdır.
- Kapak sayfasındaki Türkçe ana başlık 11 punto, koyu ve büyük harfle; İngilizce ana başlık 11 punto, koyu, küçük harfle; özet abstract ve künyede kullanılan yazılarda 8 punto kullanılmalıdır.
- Makalenin iç bölümlerinde tüm yazılar 11 punto ile yazılmalıdır.
- Tablo, harita, fotoğraf, şekillerin başlık, içerik ve altında verilen kaynakları iki yana yaslı ve 10 punto ile yazılmalıdır.
- Sayfa en altında verilen dipnotlar da 10 punto ile yazılmalıdır.
- Paragraflar başında girinti bırakılmamalıdır.
- Paragraflar öncesi ve sonrasında 6nk boşluk bırakılmalıdır.
- Yazılarda ve kısaltmalarda Türk Dil Kurumunun Yazım Kılavuzu'na uyulmalıdır.
- Dergimizin Türkçe ve İngilizce "Örnek Makale Yazım Şablonu"na web sitemizdeki Formlar menüsünden ulaşabilirsiniz.

MAKALE YAZIM KURALLARI

Dergimiz gönderilen makaleler APA 6 referans formatına uygun hazırlanmalıdır. APA 6 referans formatına uygun hazırlanmayan makaleler değerlendirmeye alınmadan yazara iade edilecektir. Yayımlanmak üzere gönderilecek bilimsel çalışmaların EASE (European Association of Science Editors) ilkelerindeki esaslar (Başlık, Yazar Listesi, Özet, Anahtar Kelimeler, Giriş, Yöntem, Bulgular ve Sonuç) dikkate alınarak hazırlanmalıdır. Daha fazla bilgi için <https://umutjournal.com/makale-yazim-kurallari/>

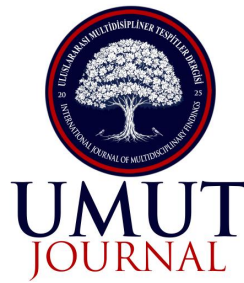

UMUT JOURNAL

Uluslararası Multidisipliner Tespitler Dergisi
International Journal Of Multidisciplinary Findings

DERGİ HAKKINDA
ABOUT THE JOURNAL

UMUT
JOURNAL

UMUT JOURNAL is an international peer-reviewed academic journal dedicated to publishing original research, reviews, and critiques in the field of multidisciplinary science and innovation. UMUT JOURNAL has brought together academics from different disciplines from Türkiye, the United States, England, Azerbaijan, Bosnia and Herzegovina, Italy, Kazakhstan, Kyrgyzstan, TRNC, Lithuania, Hungary, Macedonia, Montenegro, the Russian Federation, Serbia, Slovakia and Ukraine.

Aims:

UMUT JOURNAL (International Journal of Multidisciplinary Findings) provides an open-access academic platform for researchers worldwide to share and discuss their research findings. The journal aims to publish original research, reviews, and critiques in multidisciplinary areas and serves as an international academic peer-reviewed journal. Encouraging critical perspectives, the journal seeks to contribute to the body of knowledge in its field by publishing high-quality scientific works from researchers across various disciplines.

Scope:

UMUT JOURNAL is published biannually, in March and September, with each issue comprising original studies meticulously evaluated by expert reviewers (PhDs, Associate Professors, Professors). The journal is a peer-reviewed, international academic publication that aims to publish original research, reviews, and critiques in multidisciplinary fields. Our journal aims to present current information, theoretical frameworks, and application examples in Anthropology, Archaeology, Pharmacy, Educational Sciences, Economics, Dentistry, Law, Communication, Theology, English Language and Literature, Statistics, Architecture, Accounting, Psychological Counseling and Guidance, Art and Design, Social Sciences, International Relations, Tourism, Medicine, and other related disciplines to the academic community.

UMUT JOURNAL accepts original research and reviews articles that contribute to their fields, research notes, critical text editions and translations, book and scientific event reviews, doctoral thesis abstracts, compilations, translations, short reports, technical notes, interviews, and biographies. The journal promotes studies that explore cultural insights, methodological innovations, and theoretical developments, thereby contributing to interdisciplinary academic discussions.

Publication Months:

UMUT JOURNAL is published in March and September.

OPEN ACCESS POLICY

The editors, authors, and reviewers of UMUT JOURNAL (International Journal of Multidisciplinary Findings) are committed to ethical publishing practices, adhering to the "Principles of Transparency and Best Practice in Scholarly Publishing" set forth by the Committee on Publication Ethics (COPE), ICMJE (International Committee of Medical Journal Editors) and the Directory of Open Access Journals (DOAJ). Free access is provided to published articles, aiming to ensure broad dissemination of scientific research.

UMUT JOURNAL adopts a "Libre Open Access" policy, providing content to readers free of charge. Readers can read, download, copy, and link to articles without permission from the publisher, provided it is for non-commercial purposes. UMUT JOURNAL supports the Budapest Open Access Initiative and the Open Access Scholarly Publishers Association (OASPA). Published articles are licensed under the Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 (CC BY-NC 4.0) License, which allows for the reproduction and sharing of articles with proper attribution. Open access facilitates interdisciplinary communication and provides a transparent evaluation process.

LICENSE

All open-access works published in UMUT JOURNAL (International Journal of Multidisciplinary Findings) are licensed under the Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License (CC BY-NC 4.0).

UMUT JOURNAL

ARCHIVING POLICY

All studies published in UMUT JOURNAL (International Journal of Multidisciplinary Findings) are archived on the journal's website for the benefit of authors and researchers. Metadata and full texts of all articles published in the journal are stored in XML and (.pdf) formats on a 3rd party cloud server in a non-accessible manner. All articles are stored in (.pdf) format on ZENODO servers via ZENODO and made accessible with the doi numbers given to the article. You can access the UMUT JOURNAL – Zenodo community link here. All articles published in the journal are uploaded to the EYDES SYSTEM within the National Library affiliated with the Ministry of Culture and Tourism of the Republic of Türkiye and stored there. <https://www.millikutuphane.gov.tr/page/eydes>

DOI USAGE

DOI can be used for citation and linking to electronic documents. DOI consists of alpha-numeric strips assigned to documents by the publisher at the beginning of electronic publication and is unique. The assigned DOI never changes. Therefore, it is a suitable tool for citing a document. UMUT JOURNAL (ISSN: 3062-3073) allows authors to use the final published version of an article (publisher pdf) for self-archiving (author's website) and/or archiving in an institutional repository after publication.

PLAGIARISM POLICY

All studies submitted to UMUT JOURNAL are scanned with the Turnitin Plagiarism Detection Program. The plagiarism (similarity) rate of articles should be a maximum of 20%. Articles exceeding this rate are rejected and returned to their author(s). In the report, the similarity rate of articles to a single source cannot be 10% or more. Even if the similarity rate is below 20%, the evaluation process of articles with problems is terminated. The similarity rate in articles produced from the thesis cannot exceed 30%.

COPYRIGHT

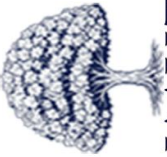
UMUT JOURNAL has adopted the publication ethics principles of the Committee on Publication Ethics (COPE) and International Committee of Medical Journal Editors (ICMJE). Authors must sign and attach the "Copyright Agreement Form" – the items of which are mentioned below – when uploading their works to the journal's online system. The copyrights of the published article belong to the author(s). The copyright and intellectual property rights of the author(s) or, if any, the author's employer(s) are reserved. The author(s) authorize the International Journal of Multidisciplinary Findings – (UMUT JOURNAL) – to publish the work and identify it as the original publisher. The author(s) grant any third party the right to freely use the article as long as the original author(s) and citation details are identified. All commercial rights related to the article belong to the author(s).

CONFIDENTIALITY NOTICE

The editor must maintain confidentiality during the evaluation process. Authors' works should not be disclosed to anyone other than reviewers and the publication team. Reviewer reports should also be kept confidential and shared only with relevant individuals. Confidentiality and Respect of Participants: * The confidentiality of the information provided by research participants should be protected. The autonomy and respect of participants should be taken into account in the research design. * Research participants should participate voluntarily and should not be under any coercion. Participants should be prevented from being harmed; the research should be planned in a way that does not put participants at risk.

FEE POLICY

UMUT JOURNAL does not charge any fees from authors under the names of submission fee, article processing fee, publication and printing fee. Authors are not paid to publish articles. UMUT JOURNAL undertakes that it will not demand any subscription or fee for access to published electronic articles from researchers, libraries, or readers.

UMUT JOURNAL

ETHICAL PRINCIPLES AND PUBLICATION POLICY

UMUT JOURNAL (*International Journal of Multidisciplinary Findings*) has adopted the National and International Ethical Publishing Principles published by the Committee on Publication Ethics (COPE), and International Committee of Medical Journal Editors (ICMJE), the Directory of Open Access Journals (DOAJ), and the Higher Education Council's Regulation on Scientific Research and Publication Ethics.

Policy on the Publication of Articles by Editors and Science/Publication Board Members

To maintain the diversity of the journal's content and provide more opportunities for other authors, the journal's publisher, editor-in-chief, editors, field editors, and publication and science board members can submit a maximum of 1 (one) article per year for publication in the journal.

In each issue, a maximum of 2 (two) articles from the journal management can be published. No more can be published.

EVALUATION PROCESS

Preliminary Evaluation Period: The preliminary evaluation process is completed within 15 days. Articles that successfully pass the preliminary evaluation process are initiated for the refereeing process.

Double-Blind Peer-Review Process: Our journal implements a double-blind peer-review process. Care is taken to ensure that referees are not from the same institution as the authors. The names of referees and authors are meticulously kept confidential and are not disclosed in any way. The Referee Board changes with each issue and is formed according to the subject of the articles. The referees for multidisciplinary articles are determined according to their relevant fields.

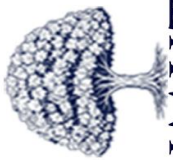
Referee Assignment and Decision: In the first stage, two referees are assigned according to the field of the article. Based on the reports received, the editor conducts a review and makes a decision. If deemed necessary, the editor may seek additional referee opinions. If there is one rejection and one major/minor revision or acceptance decision, the editor can decide on the article based on their evaluation without needing a third referee's opinion. The editor informs the author(s) of the rationale behind this decision.

ARTICLE PAGE DESIGN

- The entire article should be written in Cambria font on A4 paper size.
- As page layout, 2.54 cm margins should be left from the right, left, bottom, and top.
- Line spacing should be set to 1.15 cm.
- The Turkish main title on the cover page should be 11 points, bold, and in uppercase; the English main title should be 11 points, bold, and in lowercase; 8 points should be used for the writings used in the abstract and biography.
- All texts in the internal sections of the article should be written in 11 points.
- The titles, content and sources given under tables, maps, photographs, and figures should be written justified and in 10 points.
- Footnotes given at the bottom of the page should also be written in 10 points.
- No indentation should be left at the beginning of paragraphs.
- 6nk spacing should be left before and after paragraphs.
- The Turkish Language Association's Spelling Guide should be followed in writing and abbreviations.
- Our journal's Turkish and English "Sample Article Writing Template" can be accessed from the Forms menu on our website.

ARTICLE WRITING RULES

Articles submitted to our journal must be prepared in the APA 6 reference format. Articles that are not prepared by the APA 6 reference format will be returned to the author without being evaluated. Scientific studies to be submitted for publication must be prepared to take into account the principles in the EASE (European Association of Science Editors) principles (Title, Author List, Abstract, Keywords, Introduction, Method, Findings, and Conclusion).

Uluslararası Multidisipliner Tespitler Dergisi – UMUT JOURNAL adlı dergimizin ikinci sayısını yayıma hazır hale getirmenin heyecan ve mutluluğu içerisindeyiz. UMUT JOURNAL Türkiye, Amerika Birleşik Devletleri, İngiltere, Azerbaycan, Bosna Hersek, İtalya, Kazakistan, Kırgızistan, KKTC, Litvanya, Macaristan, Makedonya, Montenegro, Rusya Federasyonu, Sırbistan, Slovakya ve Ukrayna'dan farklı disiplinlere mensup akademisyenleri bir araya getirmiştir. Temel gayemiz özgün, nitelikli ve tercih edilen bir akademik dergiyi bilim dünyasının hizmetine sunmaktır. Bu bağlamda UMUT JOURNAL, ulusal ve uluslararası alanında saygın akademisyenlerden oluşmuş yayın kurulu ile özgün çalışmaları, dünya kamuoyuna belirlenen zaman dilimleri aralığında ulaştırmayı hedeflemektedir. Uluslararası bir dergi olarak dünya standartlarının yakalanması önceliğimizdir.

Bilime objektif olarak katkı sunmak, derginin yayın kalitesinin artırmak, ulusal ve uluslararası indekslere dâhil olmasını sağlamak en önemli vizyonumuzu oluşturmaktadır. Farklı disiplinlerden gelen değerli araştırmacıların özgün çalışmalarına ev sahipliği yapacak olan dergimiz, bilimsel bilgiye katkıda bulunmayı ve disiplinler arası etkileşimi teşvik etmeyi amaçlamaktadır.

UMUT JOURNAL, bilimsel bilgiye olan tutkumuzun ve disiplinler arası iş birliğine olan inancımızın bir ürünüdür. Farklı alanlardan gelen araştırmacıların bir araya gelerek ortak bir platformda buluşması, bilimsel bilgiye yeni boyutlar kazandıracak ve toplumsal fayda sağlayacak yenilikçi fikirlerin ortaya çıkmasına olanak tanıyacaktır.

UMUT JOURNAL'ın bu sayısında Türkiye, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Kırgızistan ve Kazakistan'dan altı makaleye yer verilmektedir. Dergimize makalelerini gönderen tüm bilim insanlarına teşekkürlerimizi iletir, araştırmacılara iyi okumalar dileriz.

International Multidisciplinary Findings Journal – We are thrilled and delighted to announce that the second issue of our journal, UMUT JOURNAL, is now ready for publication. UMUT JOURNAL has brought together academics from different disciplines from Türkiye, the United States, England, Azerbaijan, Bosnia and Herzegovina, Italy, Kazakhstan, Kyrgyzstan, TRNC, Lithuania, Hungary, Macedonia, Montenegro, the Russian Federation, Serbia, Slovakia and Ukraine. Our primary aim is to offer the academic community an original, high-quality, and preferred scholarly journal. In this context, UMUT JOURNAL endeavors to disseminate original research to the global audience within specified timeframes, facilitated by an editorial board comprising esteemed national and international academics.

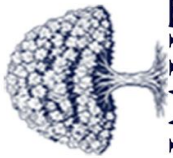
As an international journal, our priority is to meet global standards. Our core vision is to contribute objectively to science, enhance the journal's publication quality, and ensure its inclusion in national and international indexes. Our journal, hosting original works from distinguished researchers across various disciplines, aims to contribute to scientific knowledge and foster interdisciplinary interaction.

UMUT JOURNAL is a product of our passion for scientific knowledge and our belief in interdisciplinary collaboration. The convergence of researchers from diverse fields on a common platform will enable the emergence of innovative ideas that will add new dimensions to scientific knowledge and provide societal benefits.

This issue of UMUT JOURNAL features six articles from Türkiye, the Turkish Republic of Northern Cyprus, Kyrgyzstan, and Kazakhstan. We extend our gratitude to all scholars who submitted their articles to our journal and wish our readers an enriching reading experience.

Assist. Prof. Dr. Mehmet Nuri ŞANDA

Ardahan University - Ardahan - Türkiye

UMUT JOURNAL

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

ARAŞTIRMA MAKALELERİ / RESEARCH ARTICLES

Sosyal Bilimler / Social Sciences

- Makbule Bakırcı** *OSMANLI VERGİ SİSTEMİNDE MALİKÂNE UYGULAMASI VE 19. YÜZYIL DEĞİŞİM SÜRECİ: ADANA SANCAĞI ÖRNEĞİ* **1-37**

Malikâne Practice in the Ottoman Tax System and the 19th Century Change Process: The Case of Adana Sanjak

- Murat Turan** *LÂTİF ÖKTEM ARŞİVİ ÜZERİNE BİR İNCELEME: DİYARBAKIR'DAKİ MAARİF TEŞKİLATI VE RESMÎ TÖRENLER (1927-1929)* **38-62**

An Examination of the Lâtif Öktem Archive: The Education Organization and Official Ceremonies in Diyarbakır (1927-1929)

- Zhyldyz Urmanbetova** *IDEAS OF THE PHILOSOPHY OF CULTURE IN THE CONTEXT OF N. HARTMANN'S PHILOSOPHY OF HISTORY* **63-73**

N. Hartmann'in Tarih Felsefesi Bağlamında Kültür Felsefesine Dair Fikirler

- Kulash Mamirova** *THE CONTENT AND SKILLS OF FUNCTIONAL LITERACY OF STUDENTS IN GEOGRAPHY LESSONS* **74-88**

Coğrafya Derslerinde Öğrencilerin Fonksiyonel Okuryazarlık İçeriği ve Becerileri

Tıp / Medicine

- Ahmet Yatır Murat Yücel Hatice Turan Behçet Varışlı** *THE ROLE OF CLAUDİN-5 İN COVID-19 DİSEASE AS A SEVERE ACUTE RESPIRATORY ILLNESS* **89-106**

Şiddetli Akut Solunum Yolu Hastalığı Olarak COVID-19 Hastalığında Claudin-5'in Rolü

Eğitim Bilimleri / Educational Sciences

- Kainat Firdos Fatma Köprülü** *ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN ENGLISH LANGUAGE EDUCATION: A BIBLIOMETRIC ANALYSIS* **107-120**

İngilizce Dil Eğitiminde Yapay Zekâ: Bir Bibliyometrik Analiz

